

Svar på fråga 2023/24:943 av Karin Rågsjö (V)
Sjukvården i Region Gotland

Karin Rågsjö har frågat mig vad jag tänker göra i det svåra ekonomiska läge i Region Gotland som riskerar att drabba sjukvården i regionen.

Inledningsvis vill jag framhålla att vårdkapaciteten behöver öka och för att göra det behöver kompetensförsörjningen förbättras. Att åstadkomma detta i nuvarande ekonomiska läge är en utmaning. Regeringen har vidtagit flera åtgärder för att stödja regionerna i detta arbete.

Jag är medveten om utmaningarna i hälso- och sjukvården som också påverkas av den nuvarande ekonomiska situationen i region- och kommunsektorn och att Gotlands läge innebär särskilda utmaningar. I samband med det officiella regionbesöket på Gotland i slutet av maj i år besökte jag Visby lasarett och träffade den regionala ledningen som gav mig mer information om regionens utmaningar givet Gotlands utsatta

läge och unika förutsättningar som en ö-region samt att det är en kommun med sjukvårdsansvar.

Det är sjukvårdshuvudmännen, med direktvalda politiker på kommun- och regionnivå med beskattningsrätt, som ansvarar för att tillhandahålla god och jämlik hälso- och sjukvård. Staten kan inte fullt ut kompensera för regionsektorns underskott.

Samtidigt följer regeringen regionernas aktuella situationer och ekonomi noggrant.

Det bör också framhållas att de senaste ändringarna i kostnadsutjämningen inom det kommunalekonomiska utjämningsystemet trädde i kraft 2020 och innebar en stor ökning i utfallet för Gotland. Även om ingen särskild ö-faktor infördes så beaktas strukturella förhållanden som kan föranleda högre kostnader, till exempel transporter, på ett förbättrat sätt genom ändringarna. Gotland får det allra högsta bidraget mätt i kronor per invånare i utjämningsystemet för regioner. Nu ses hela det kommunalekonomiska utjämningsystemet över av en parlamentarisk kommitté, som ska lämna sina förslag senast den 3 juli.

Regeringen genomför redan en rad olika åtgärder för att stärka regionernas förutsättningar att bedriva en god och patientsäker vård för hela befolkningen. Det handlar bland annat om tillskott av medel, där regeringen i december 2023 lämnade besked om cirka tio miljarder kronor till regionerna inom ramen för dels ett

sektorsbidrag omfattande tre miljarder kronor, dels fem olika överenskommelser mellan staten och SKR som alla rör olika delar av hälso- och sjukvården.

Mot bakgrund av den ekonomiska utvecklingen aviserade regeringen även som bekant ytterligare tillskott till regionerna i form av ett andra sektorsbidrag om sex miljarder kronor under innevarande år. Storleksordningen på medlen motsvarar personalkostnaden för ca 7 000 sjuksköterskor. Regeringens uttryckliga förväntan är att regionerna använder pengarna för att undvika generella uppsägningar av sjukvårdspersonal.

Regeringen har sedan tidigare gett en parlamentariskt sammansatt kommitté i uppdrag att ta fram beslutsunderlag som gör det möjligt att stegvis och långsiktigt införa ett helt eller delvis statligt huvudmannaskap för hälso- och sjukvården (dir. 2023:73). Jag ser fram emot att ta emot slutbetänkandet av den utredningen.

Stockholm den 5 juni 2024

Acko Ankarberg Johansson